

УДК: 330.3

Вовчок В.В.¹, Ємельяненко Є.О.²

¹ студ. гр. М-713 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. філос. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ІДЕЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ РОЗУМІННЯ ОСНОВНИХ ЕТИЧНИХ КАТЕГОРІЙ

Сталий розвиток в контексті етичних категорій зумовлений глобальними викликами, які стосуються не лише економічного зростання, а й соціальної справедливості, екологічної відповідальності та збереження ресурсів для майбутніх поколінь.

Тож взаємозв'язок між концепцією сталого розвитку та основними етичними категоріями привертає увагу, через необхідність обґрунтувати

необхідність інтеграції морально-етичних принципів у вирішення глобальних проблем для забезпечення гармонійного розвитку суспільства, економіки та природи.

Добро – це вища етична цінність, робити добро – головний регулятив етичної поведінки. Протилежність добра є зло. Воно є антицінність, тобто щось несумісне з етичною поведінкою.

Як в історії культури, так і в повсякденній життєвій практиці ми зустрічаємо деякі типові концепції зла, що змальовують з різних сторін його сутність. Так, в античному світі панував, як відомо, синкретизм, нероздільна єдність етичних та естетичних цінностей. Якщо найпрекраснішим, що міг уявити собі античний грек, був чудовий упорядкований космос (гр. *kosmos* власне й означає порядок), то він же поставав і як вище втілення добра. Відповідно уособленням потворства й зла вважався хаос – стан безладдя, де порядок порушено і кожна частинка існує сама по собі, як їй заманеться, підкорена лише власній темній долі. «Як у космосі», могла сказати людина тієї доби, маючи на увазі «як належить», «порядно», «добре»; у свою чергу, «непристойно», «непорядно», «зле» виглядало «не так, як у космосі», тобто без належного ладу й гармонійного співвідпорядкування.

Справедливість – мораль та чеснота, вразливість як на суспільне добро, так і на суспільне зло. За Платоном, справедливість – це найвища чеснота, що утримує мужність, поміркованість та мудрість в повній рівновазі й гармонії.

Сталий розвиток базується на принципах справедливості, спрямованих на забезпечення гармонійного співіснування людства з природою та між поколіннями. Необхідність врахування інтересів країн, що розвиваються, у глобальній політиці сталою розвинутого, забезпечення рівного розподілу ресурсів і відповідальності розвинених країн за екологічну кризу. Принцип етичного ставлення до природи, що визнає права всіх живих істот та необхідність збереження природного середовища для добробуту людства. Концепція справедливості у сталому розвитку підкреслює обов'язок кожного покоління діяти відповідально задля добробуту майбутніх поколінь.

Помірність – це етична категорія, яка означає здатність людини контролювати свої бажання, емоції та дії, утримуючись від крайнощів. Це чеснота, що сприяє гармонії у стосунках із собою, іншими людьми та світом. Помірність часто розглядається як ключовий принцип у моральній філософії та багатьох релігійних системах.

Помірність передбачає обмеження надмірностей у споживанні, поведінці чи прагненнях, зокрема матеріальних, емоційних чи фізичних. Вона є важливим компонентом сталого розвитку, оскільки сприяє раціональному використанню природних ресурсів та запобігає екологічним катастрофам через надмірне споживання. Помірність забезпечує взаємну повагу та

взаємодопомогу в суспільстві, уникаючи конфліктів, що виникають через егоїзм чи надмірні амбіції.

Тож, ідея сталого розвитку, яка передбачає задоволення потреб сучасного покоління без загрози можливості майбутніх поколінь задовольняти свої власні, нерозривно пов'язана з основними етичними категоріями: справедливістю, відповідальністю, гідністю та турботою. Сталий розвиток – це не лише економічна чи екологічна концепція, але й моральна вимога. Він вимагає переосмислення наших цінностей та дій, спрямованих на гармонійне співіснування людини, суспільства та природи, що є запорукою сталого майбутнього для всіх.